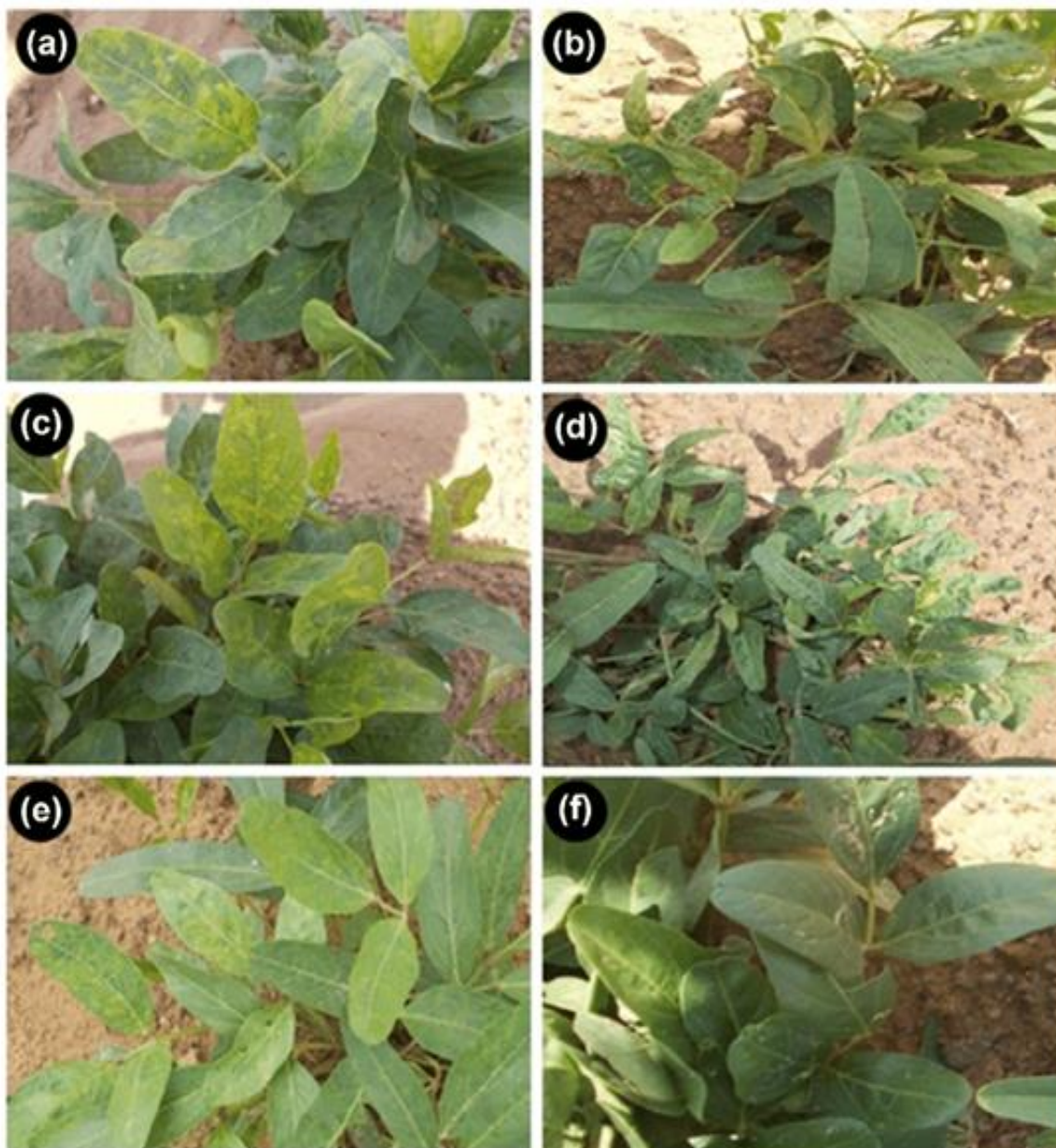

COWPEA MILD MOTTLE VIRUS

ZAGROŻENIE DLA ROŚLIN UPRAWNYCH W EUROPIE

Objawy porażenia przez *Cowpea mild mottle virus* na roślinach sorzycy ziemnej (*Vigna mediterranean*) (a): pstrość liści, (b): deformacja liści, (c): silna mozaika, (d): karłowacenie rośliny, (e): delikatna mozaika, (f): zdrowa roślina; fot. https://www.researchgate.net/figure/Diversity-of-symptoms-caused-by-Cowpea-mottle-virus-in-Bambara-groundnut-a-mottling_fig1_327794473

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania

Wirus łagodnej pstrości wspięgi chińskiej (*Cowpea mild mottle virus*) występuje w Azji (Indie, Indonezja, Izrael, Jemen, Malezja, Tajlandia), Afryce (Egipt, Ghana, Kenia, Malawi, Mozambik, Nigeria, Sudan, Tanzania, Togo, Uganda, Zambia), Ameryce Północnej i Środkowej (Meksyk i Portoryko), Ameryce Południowej (Argentyna i Brazylia), Australii i Oceanii (Fidzi, Papua Nowa Gwinea i Wyspy Salomona). W grudniu 2022 r. wirus został stwierdzony, łącznie z kilkoma innymi wirusami, w Niderlandach na roślinach doniczkowych ketmi syryjskiej (*Hibiscus syriacus*). Rośliny te zostały sprowadzone w marcu 2022r. z Izraela. Część roślin sprzedano do odbiorców holenderskich i jednego odbiorcy w Niemczech (Bawaria). Do Niemiec sprzedano 3 rośliny. Nie wykazywały one objawów porażenia, lecz badania wirusologiczne wykazały, że są one porażone przez *Cowpea mild mottle virus*.

Rośliny żywicielskie

Głównymi żywicielami wirusa są kanawalia mleczkoształtna (*Canavalia ensiformis*), orzech ziemny (*Arachis hypogaea*), fasola półksiężycowata (*Phaseolus lunatus*), fasola zwyczajna (*P. vulgaris*), łust głąbigroszek (*Psophocarpus tetragonolobus*), soja (*Glycine max*), pomidor (*Solanum lycopersicum*), fasola mungo (*Vigna mungo*), oberżyna (*Solanum melongena*), wspięga wężowata (*Vigna unguiculata*), sorzycha ziemna (*Vigna subterranea*), ketmia (*Hibiscus spp*) oraz chwasty z rodziny bobowatych (Fabaceae).

Objawy występowania i szkodliwość

Wirus może występować w postaci bezobjawowej (utajonej). O ile objawy występują, różnią się w zależności od żywiciela i pory roku. Mogą one mieć postać rozproszonych chlorotycznych plam na pierwotnych liściach, cętkowania systemowego i zniekształcenia liści, zmian nekrotycznych, pierścieni chlorotycznych lub wzorów w postaci linii na liściach, a następnie ogólnoustrojowej chlorozy i zwijania się liści oraz martwicy i otaśmienia żyłek a także karłowacenia i zniekształcenia roślin. Objawy mogą

jednak mieć postać łagodną. Na porażonych roślinach ketmi syryjskiej stwierdzonych w Niderlandach, obserwowano objawy infekcji na liściach (głównie chlorozy), które prawdopodobnie powstały w wyniku współwystępowania kilku wirusów.

Wirus powoduje obniżenie plonów. Przykładowo, na fasoli w Brazylii notowano obniżenie plonów o 6-16%, natomiast na soi w różnych krajach spadek plonów wynosił 15-60%.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Wirus jest przenoszony przez wektora, którym jest mączlik ostroskrzydły (*Bemisia tabaci*). Owad ten może przenosić wirusa pomiędzy roślinami. Na większą odległość na roślinach do sadzenia (w przypadku większości żywicieli nie ma to jednak zastosowania), a w przypadku niektórych roślin żywicielskich, np. soi wraz z nasionami.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga w importowanym materiale roślinnym oraz w krajowych uprawach roślin żywicielskich należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce *Cowpea mild mottle virus* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy w Unii).